

Datum

Utrecht, 23 november 2016

Onderwerp

"Aanscherping wet meldcode
Huiselijk geweld en Kindermishandeling"

ons kenmerk

16.01473

contactpersoon Ernst Radius (radius@sociaalwerk.nl)

Namens Sociaal Werk Nederland reageren wij via de internetconsultatie op het besluit tot wijziging van het besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Inleiding

Naar aanleiding van het advies Sprokkereef over aanscherping van de wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, heeft het kabinet besloten de meldcode aan te scherpen voor onder andere de beroepsgroepen in het sociaal werk. De aanscherping bestaat vooral uit het opnemen van een afwegingskader (norm) in de meldcode en bij ernstig vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld, de professional te verplichten om dit te melden bij het Veilig Thuis. Ook als de professional zelf de hulp regelt of laat regelen. In de Tweede Kamer is reeds een meerderheid geconstateerd om dit voorgenomen besluit in te voeren. Het kabinet stelt voor dat organisaties vanaf 2018 verplicht zijn om dit afwegingskader te hebben opgenomen in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, en de professionals hiernaar gaan handelen. Sociaal Werk Nederland is ook een groot voorstander om de problematiek van huiselijk geweld en kindermishandeling nationaal aan te pakken. Sociaal Werk Nederland is betrokken bij het 'Manifest Kring van veiligheid', neemt deel aan de Beweging tegen kindermishandeling en was ook al betrokken bij de invoering van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in 2013.

55.000 sociaal werkers

Sociaal Werk Nederland wil graag de volgende punten onder uw aandacht brengen als het gaat om de aanscherping van de meldcode. In Nederland werken zo'n 55.000 professionals in de sector van sociaal werk met gezinnen, ouders, kinderen, jongeren en volwassenen. Dat doen zij op lokaal niveau, in nauwe samenwerking met andere partners, huisartsen, jeugdgezondheidszorg, jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg en cliëntenorganisaties. Zij werken vooral met mensen die in kwetsbare posities verkeren en vaak te maken hebben met armoede en schulden, werkloosheid, echtscheidingen, eenzaamheid, gebroken gezinnen en verslavingsproblematiek. Deze problemen kunnen al of niet in combinatie leiden tot huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De versterking van vroeg signalering omtrent dit thema en vergroten van handelingsvaardigheid van sociaal werkers, juicht Sociaal Werk Nederland van harte toe.

Gemeenschappelijk afwegingskader en begrippenkader

Sociaal Werk Nederland is daarom ook voorstander om een gemeenschappelijk afwegingskader en begrippenkader te ontwikkelen voor dit afwegingskader in de meldcode. Met een gemeenschappelijke taal en kennis onder professionals wordt samenwerking gestimuleerd en kan huiselijk geweld en kindermishandeling effectiever worden aangepakt. Dit vraagt wel tijd en investeringen van de professionals om dit eigen te maken. We hebben in de afgelopen jaren gezien dat na de invoering van de wet in 2013, de meldcode wel bij organisaties in gebruik is genomen en daarvoor aandacht is gekomen. Maar het vraagstuk van wel of niet melden is daarmee nog niet echt opgelost. Voor professionals die dicht bij gezinnen zijn betrokken, spelen veel kwesties, die het soms moeilijk maken om te melden. Denk daarbij aan beroepsgeheim, loyaliteit naar het gezin en handelingsverlegenheid. De invoering van een afwegingskader kan hierin behulpzaam zijn, maar moet niet verworden tot een papieren tijger. Het vraagt vooral om goede ondersteuning en deskundigheidsbevordering van de professionals om deze daadwerkelijk te gaan gebruiken. Sociaal Werk Nederland pleit ervoor dat professionals in sociaal werk hierin worden bijgeschoold zowel voor als na de invoering van de nieuwe eisen rondom de wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in 2018.

Landelijk ondersteuningsprogramma

In het sociaal werk zijn zeer veel verschillende sociale professionals werkzaam en voor hen gelden ook de nieuwe eisen rondom de wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De beroepsgroepen zijn divers, variërend van peuterspelzaalleidsters, jeugd- en jongerenwerkers, (school) maatschappelijk werkers, ouderenadviseurs, opbouwwerkers, sociaal werkers in wijkteams, consulenten CJG's en sociaal raadsliden. Deze professionals werken lokaal, hebben veel contacten met gezinnen, ouders en kinderen, maar zijn niet allemaal in een beroepsvereniging georganiseerd. Om hen toch te bereiken als het gaat om deskundigheidsbevordering en handelingsvaardigheden voor het gebruik van de aangescherpte meldcode, pleit Sociaal Werk Nederland ervoor om deze beroepsgroepen via een landelijk deskundigheidsprogramma te ondersteunen. Dit programma kan worden uitgevoerd met behulp van landelijke partners zoals Sociaal Werk Nederland.

Capaciteitsvraagstuk Veilig Thuis

De invoering van het verplichte afwegingskader en de plicht te gaan melden bij ernstig vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld, kan leiden tot een toename van het aantal meldingen door professionals in het sociaal domein aan het Veilig Thuis. Het is zeer de vraag of de Veilig Thuis organisaties met de huidige capaciteit, deze toename kunnen behappen. Het risico van wachtlijsten is groot. En dat is het laatste wat wij als Sociaal Werk Nederland willen bij een ernstig vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling omdat snel en adequaat handelen noodzakelijk is. Het kan levens redden! Sociaal werk Nederland wil daarom ook de Veilig Thuis organisaties betrekken bij de invoering van deze maatregel, om zo een continue monitoring in te zetten op aanmeldingen en het ontstaan van eventuele wachtlijsten bij het Veilig Thuis, vanaf moment dat de regeling ingaat.

Namens Sociaal Werk Nederland,
Lex Staal,
Directeur

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met senior adviseur Ernst Radius, via radius@sociaalwerk.nl of mobiel 06-22073506